

Yttrande
2013-08-30

Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Föreningen Sveriges brandbefäls remissvar avseende Betänkandet SOU 2013:33 *En myndighet för alarmering*

Om föreningen Sveriges Brandbefäl

Föreningen Sveriges Brandbefäl (SBB) är en opolitisk och icke facklig yrkesförening för brandbefäl i Sverige. SBBs 2500 medlemmar är brandbefäl och räddningschefer verksamma inom hel- och deltidsorganisationer i hela landet, med stor erfarenhet att arbeta såväl före, under som efter olyckor och kriser. SBB grundades 1958 och är Europas största brandbefeälsförening.

Sammanfattning

SBB ser positivt på att det skett en översyn av samhällets alarmeringstjänst. Den nuvarande ordningen håller på att fragmentiseras och det är en brist att anslutningen till dagens alarmeringsfunktion är frivillig.

SBB stödjer utredningens förslag att en aktör har det samlade ansvaret för samhällets alarmeringsfunktion och att det skapas en samordnad teknisk plattform för larmhantering inom samhällets hjälporgan. SBB stödjer också förslaget om att anslutningen till den nya alarmeringsfunktionen blir obligatoriskt. Sammantaget ger detta större möjligheter att säkerställa den enskildes lika rätt att komma i kontakt med samhällets hjälporgan i nödsituationer samt ger större möjligheter till samverkan mellan hjälporganen vid vardagsolyckor och i kriser.

SBB anser dock att det är viktigt att möjlighet för lokala lösningar stärks och utvecklas jämfört utredarens förslag. För att lokala anpassningar ska vara möjlig anser SBB att alarmeringsfunktionen ska kunna ta emot och inledningsvis behandla alla larm om behov av insats, inte bara prio 1-larm, samt att alla samhällsviktiga funktioner och nödresurser kan teckna avtal om larm-, jour- och säkerhetstjänster med den framtida alarmeringsfunktionen.

SBB anser att ledningsmandatet vid räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst ska ligga på räddningschefen eller den som denne utsett.

SBB anser att det bör finnas en gemensam tidsplan för alla aktörer inom allmän ordning, säkerhet och hälsa för att gå in i den nya alarmeringsfunktionen.

Övervägande och förslag

SBB delar i huvudsak utredarens förslag men anser att några delar i förslaget bör i sak förändras och att några frågor behöver studeras djupare i det fortsatta arbetet.

1. Sveriges drygt 160 räddningstjänstorganisationer styrs av lokala målsättningar och ambitioner som har beslutats av lokala politiska företrädare. Uppdragen för den kommunala räddningstjänsten varierar således kraftigt och dessa lokala uppdrag kräver lokal påverkansmöjlighet och anpassningar av den larmtjänst som levereras.

SBB anser att det är viktigt att möjlighet för lokala lösningar stärks och utvecklas jämfört utredarens förslag.

2. Utredningen föreslår att alarmeringsfunktionen endast ska hantera larm som avser nödsituationer som kräver omedelbara insatser, så kallade prio 1-larm. Övriga larm som kan vara brådskande eller icke brådskande, d.v.s. larm som inte föranleder blåljus och siren, ska inte hanteras av alarmeringsfunktionen. En sådan uppdelning och exkludering är inte förenlig med hur kommunal räddningstjänst och brandbefäl arbetar idag, där uppdragen breddas mer och mer och den hjälpsökandes behov står i centrum. Dessutom skulle detta avsevärt försvåra ett effektivt nyttjande av samhällets resurser.

SBB anser att alarmeringsfunktionen ska kunna ta emot och inledningsvis behandla alla larm om behov av insats från samhällets hjälporgan.

3. Utredaren föreslår att alarmeringsfunktionens verksamhet inte ska innefatta larm- och säkerhetstjänster där det finns en väl fungerande marknad, t.ex. säkerhets- och jourtjänster m.m. som SOS Alarm idag utför. Idag nyttjas hela samhällets nödresurser för att hjälpa en nödställd eller för att minimera konsekvenserna av en olycka, och det finns idag möjligheter för kommuner och räddningstjänster att köpa tilläggstjänster för att bland annat skapa lägesbilder för kommunens samlade säkerhets- och trygghetsarbete. Det finns dessutom flera nödresurser i samhället som inte är organiserade av en offentlig myndighet och som genom avtal larmas av SOS Alarm eller av andra hjälporgans larmcentraler. Det skulle i många fall innebära negativa konsekvenser för den nödställda och för den samverkan som idag sker mellan den offentliga delen av samhällets hjälporgan och t.ex. ideella organisationer och privata aktörer, om inte dessa resurser kan larmas ut av alarmeringsfunktionen.

SBB anser att det är viktigt att alla samhällsviktiga funktioner och nödresurser kan teckna avtal om larm-, jour- och säkerhetstjänster med den framtida alarmeringsfunktionen.

4. Av utredningen kan man få intrycket av att den föreslagna alarmeringsfunktionen får sådana ledningsmandat som idag finns hos räddningschef eller räddningsledare. Hur ledning av insatser från hjälporganen idag bedrivs har inte varit föremål för kritik eller analys i utredningen och kan anses som väl fungerande och beprövat.

SBB anser att ledningsmandatet vid räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst ska ligga på räddningschefen eller den som denne utsett.

5. Det framgår inte med önskvärd tydlighet hur anslutningen av statlig räddningstjänst ska ske och när.

SBB anser att det bör finnas en gemensam tidsplan för alla aktörer inom allmän ordning, säkerhet och hälsa för att gå in i den nya alarmeringsfunktionen.

Föreningen Sveriges Brandbefäl deltar gärna i det fortsatta arbetet med att forma samhällets alarmeringsfunktion. Med vår förankring i hela Sverige och bland alla befälsnivåer i räddningstjänst, kan vi vara en stark kraft vid implementering av den framtida alarmeringsfunktionen.

Ulf Lago
Ordförande
Föreningen Sveriges Brandbefäl